

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

III. Pius V. Papa Angliam anathematis fulmine percutit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

quumque tam operose Principibus seruiatur, quanto magis Deo, regum regi, &c. Hanc vero externam religionis speciem conseruari volebat, vt populul tal mutatione minus offenderetur. Vnde Ecclesiastici non modo diuersum à laicis vestitum, verum etiam prisca Archiepiscoporum, Episcoporum, presbyterorum, Archidiaconorum, Canonicorum, nomina retinuerunt. Relicta etiam in templis & compitis S. Crucis aliaque sanctorum imagines; & orationes pro defunctis haberi iussa. Cum Abbate etiam Vestmonasteriensis egit Elisabetha, vt vnà cum monachis in monasterio permaneret, & secundum leges prescriptas sacra administrarent: quod facere illi recularunt. Organa etiam, cantus, cerei, cappa, in vfu manserunt; nec inusitatum erat baptismum sine concione administrare, aut frontem cruce signare. Cenam Domini celebrantibus ministrorum vnus panem, alter vinum porrigit, idque Muscatellum nonnuquam. In funebribus cantum adhibent, Adulteri conuicti publice alba amicti veste producantur. Regina in oppidum aliquod venienti clericus obuiam procedit. Elisabetha natalis in Calendario rubris, Deipara vero atris & minusculis literis notabatur: & pro huius laudibus, illius Londini vespere decantabatur. Ieiunia hodieque non religionis, sed publici commodi causa obseruantur. Calvinista Galli, Belga, suas Londini habent Ecclesias: è quibus illi immodestis studijs Cruces, imagines, altaria, festa, ieiunia profliganda esse asiduo clamant.

II. Hanc Ecclesie deformationem vel euerfionem potius quam plures Catholici ægerime ferrent ac hæresi, quamuis irritò tandem conatu fortissime sese opponerent; regina, vt inperitis aliquo modo satisfaceret, publicam inter Catholicos & Protestantem disputatorem institui voluit. Dicebant Catholici æquum non esse vt qua iam à multis seculis tot Pontificum, Conciliorum ac Patrum iudicijs definita, & ab Apostolis quasi per manus accepta sint, in questionem vocentur: quia tamen regina id vellet, paratos se indubitanter suam fidem omni loco ac tempore defendere. Propositis ergo in quaestione ali-quot articulis, dies & locus disputationis designati sunt. Iudex delectus Nicolaus Baconus, homo laicus, & pertinax hæreticus, assistente in speciem Archiepiscopo Eboracensi. Vix cæpta disputatione irruentis multitudinis impetu & clamoribus ita percutiata fuit, vt peragere nihil potuerit. Insignem animi magnitudinem ostendebant Episcopi, quorum plerique omnium periculis secuti, Ex-

communicationis censuram contra Reginam aliosque adhibendam censabant: sed prudentioribus placuit, rem eam Romano Pontifici committendam potius. Nec multo post Pius IV. de tota hac re certior factus, Legatum in Angliam misit, qui tamen Insula ingressu fuit prohibitus. Et quâuis Pontifex reginam postea quoque sollicitaret, vt legatos suos ad Tridentinum Concilium mitteret, Episcopi tamen nouitij ignorantia sua sibi conficij, Regina id diffuserunt.

Eodem anno Elisabetha publico Edicto, ne post festum S. Ioannis Baptista sacrum Catholico ritu fieret, prohibuit, ijs qui quodcumque officium Ecclesiasticum Romano more administrarent, aut administrari sibi curarent, graui indicta multa; nimirum vt qui in hanc legem prima vice commississet, vel ducentos aureos penderet, vel sex mensibus in vinculis esset: secunda vice quadringentos aureos exsolueret, aut vnus anni vincula pateretur: tertia denum vice perietuis carceribus addiceretur, omnibusque bonis multaretur. E hic ille dies fuit, quo hora Sathanæ & potestas tenebrarum in Angliam incubuit, sublato quotidiano illo & solemni siue luci sacrificio de quo prophetauit Daniel in diebus antiquis (a), Episcopi qui impietatibus his nullo modo consentire volebant, prater vnum omnes de gradu & dignitate depositi, & in carceres ac custodias confecti sunt, & longo tandem miseriarum plerique exadio extincti. Catholici magno numero ex Insula in varias orbis partes discedebant. Academia omni ornatu, pulsus Professoribus, spoliata se lugebant.

Pius V. qui tum Catholicam Christi regebat Ecclesiam, vt gangranam hanc sanaret, vel sisteret saltim, quum lenibus remedijs hætenus nihil profectum videret, asperis vt iustatuit; lata in Elisabetham Excommunicationis ac depositionis sententia: quæ quum passim existeret, repetere hic camolo. Ob hanc ad Episcopale palatium Londini affixam nobilis quidam capitis supplicio fuit affectus. Qua re offensa Elisabetha, leges valde cruentas contra veteris fidei cultores promulgauit, quibus cauetur, Primo, Ne quis Elisabetham hæreticam, sibiismaticam, infidalem aut superæricam vocet, sub pena capiti. Ne quis aliam quam eum qua certam personam nominet, eius regnum, vel viuentem vel mortuam Elisabetham, iure debere dicatur, exceptam Elisabetham legitimam prole. Ne quis afferat, acceptæ

a Daniel. cap. 8 & 11. & 12.

aut gestet ulla sacra munuscula, qualia sunt Agnus Dei, cruces, imagines, calculi benedicti, &c. Bullas autem, Breuia Apostolica, instrumenta, &c. Roma deferre capitale statuitur, vti etiam Ecclesia Romana reconciliari, Crimen laesa maiestatis pronunciat. Eorum qui propter religionem in exteras regiones traiecerant, bona reposita addicuntur. Non tamen interea magni quidam viri Catholicam religionem scriptis propugnare cessabant; inter quos Nicolaus Harpsfeldus in carcere egregium opus contra Centuriatos Magdeburgenses, Copi nomine editum, conscripsit; item Thomas Hardingus, Nicolaus Sanderus, Gulielmus Alanus, & Thomas Stapletonus, offensi praecipue Ievvelli cuiusdam Superintendentis Sarisburiensis impudentia, qui in concionibus suis, et erat disertulus & animosus, vehementer asseribat, Protestantes nihil praeter S. Scripturam, & antiquissimorum Conciliorum & Patrum auctoritatem tueri, &c. Retundebatur hoc palpabile mendacium stupidi hominis ab Hardingo Catholico & alijs multis; verum tamen ille quasi nihil audiret aut intelligeret, eadem mentiendo progrediens in concione ad crucem Paulinam habita enunciauit fidenter, nescio ex ignorantia, an malitia, certe falso: Multa esse dogmata Pontificiorum capita, quae nullo vel sacra scriptura Testimonio possent comprobari, vel Patrum aut Conciliorum, dummodo sexcentis post Christum annis non essent recentiores, approbatione suaveri, speciemque veri accipere. Impudens dictum, hominis parum versati, praesertim pollicentis se continuo partibus adversis accessurum simul atque unicum huiusmodi Testimonium produxissent. Capita erant xxvii. quorum praecipua erant: De Missa priuata; de sacra synaxi sub una specie; de lingua non intellecta usu in precibus de primatu Romani Pontificis; de transubstantiatione, de imaginum cultu, de scripturarum Lectione &c. (b) His ille miser apud plebem rudem Historiarum & Conciliorum & patrum domi suae detriumphabat Catholicam Ecclesiam, perinde ac Thraso ille qui de lupo in silua sibi oblato vane iactabat, sese in victum eius immassa brachio ad caudam usque pertingendo, animal torum inverteisse, veluti quaedam rebus vacuam peram. Sed facile triumphabat, vbi omnium ora Edicto Reginae, adeo erant obstructa, vt nec hic scire sine Maiestatis laesione liceret. Vt tamen vani hominis vel nunc, qui ista proterita seruta magni faciunt, intelligant fatuitatem, videant obsecro Catholicos, qui ista tractant, quique maxillas illas leoninas fregerunt. Quid enim ais Ievvelli? An Missa priuata non habet apud

ce in scriptura sacra testimonium? obsecro te cum Christus Dominus in caena vltima panem accipiens & gratias agens &c. Obtulit corpus & sanguinem suum in remissionem peccatorum, & dixit eadem mysteria ita ab ipsis tractanda & offerenda esse pro multis? An tunc in Templo Ierofolymitano erat, an in caenaculo? An quando Apostoli per domos frangebant panem, in templo coram populo vniculo fregerunt? & cum S. Lucas Act. 13. scriberet *λεῖψυδίων δὲ ἡ νυκτοδίαν αὐτῶν*, illis autem sacrificantibus & ieiunantibus, (vti Vester Erasmus & ante & post Lutherum vertit) siue vt vulgata habet Illis autem Ministrantibus Domino & ieiunantibus, & vt habet Anglica versio. *As they ministred to the Lord, and fasted.* Hic tu Ievvelli strenue singe nullam esse missae priuatae mentionem in scriptura, & die ministrare Domino & sacrificare, & Liturgiam Graece, Latine Missam celebrare, non esse in scriptura, & similiter caetera capita tuae impudentis assertionis pari modo die non esse in scriptura fundata, tunc sane rem tua fronte dignam praestitisti. Sed larua illa, quum saepe tum non ita pridem in Gallia Calvinistis detracta est, publice multipliciter commissae falsitatis conuictis, per Tabulam Chronologicam Gualterij &c. sed ad rem.

IV. Omnibus etiam Catholicis, qui religionem saluam cupiebant Elisabethae publicorum munerum & rariorum administratione interdixit. Vnde factum est, vt non pauci dissimulatione sibi vtendum putarent, quo fortunis suis consulere: quamuis maior Nobilitatis, vt & plebis pars adhuc esset Catholica, nec vere vllae prouinciae aut ciuitates, praeter Londinum & quasdam maritimas haeresin amplecterentur. Multi tamen, vt dixi, dum reginae gratiam venantur, longe grauissimum Dei odium incurtere non dubitauerunt. Infelices, quicumque Deo imponere se posse existimant: qui vt non fallit, ita nec fallitur. Certe quoquot tum temporibus obsecundandum putabant, paulo post vel in haeresin inciduerunt, vel alijs modis perierunt. Elisabetha interea in eos qui *ritu* Parliamentarios non sequerentur, diligenter inquiri, & eos qui diebus Dominicis conciones non frequentassent, duodenis solidis multari iussit: quae multa postea valde aucta fuit Meliori certe sorte perfida illa Iudaeorum natio Romae est, qui non omnes, sed terius quisque in sacram ardem

Mineruz
b. Godwinus de Praesulibus Angliae in 28. Episcopo Sarisburiensi.